1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. No. 75. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 21-го КВІТНЯ (APRIL) 1973 Ч. 75. VOL. LXXX.

Христос Воскрес — Воістину Воскрес

КОРОТКІ ВІСТКИ

П'ятниця, 20 квітня 1973

МАСОВІ ОПИТУВАННЯ ІНСТИТУТУ ҐЕЛЛУПА для дослідження публічної опінії виявили, що 51 відсоток опитуваних бажають, щоб адміністраційним шляхом контролювати ціни, заробітні платні і висоту оплат за винайняті помешкання. Цей 51 відс. опитуваних вважають, що контроля має бути ще стисліша, як досі. 23 відс. інших осіб уважають, що для оздоровлення економіки країни досить існуючої тепер політики „стримування" цін і платень, 17 відс. висловили думку, що контроля повинна бути мінімальна, а 9 відс. заявили, що не мають виробленої думки в цих питаннях.

СЕНАТСЬКІ ПЕРЕСЛУХУВАННЯ У СПРАВІ „ВОТЕРҐЕЙТ" будуть передаватися в 234 містах ЗСА через телевізійну мережу. Такі прилюдні переслухування розпочнуться з 15 травня і тоді ж їх надаватимуть через телевізійні апарати для мільйонів глядачів.

КОШТОМ 800 000 ДОЛЯРІВ ВІДЧИЩЕНО у Катедрі св. Патрика в Ню Йорку багаторічний порох і бруд всередині будови. Останній раз відчищали від пороху й мили катедру приблизно 90 років тому. У деяких місцях будови назбиралося пороху в понад 2 інчі товщини. Кардинал Теренс Кук сказав, що тепер катедра повернулася „до краси й маєстатичности, яких ми ще не бачили".

ЗАКІНЧУЄТЬСЯ ТРЕТІЙ ТИЖДЕНЬ СТРАЙКУ підземної залізниці „ПАТ", але покищо немає ніяких виглядів на швидке полагодження конфлікту. Від 70 000 до до 100 000 людей денно переїздять із стейту Ню Джерзі до Ню Йорку на працю і з праці з допомогою головно автобусів, а також Пенсильвенійською залізницею з Нюарку й ін. деяких міст та приватними автами. Тривають переговори між профспілковими діячами і власниками Лонґ-Айлендської залізниці, де також може розпочатися страйк.

УРЯДОВА АҐЕНЦІЯ ОХОРОНИ ОТОЧЕННЯ видала вказівку продуцентові сталі Юнайтед Стейт Стіл в районі Індіянаполісу — до 30 днів подбати про різке зменшення занечищення повітря. Якщо цього не буде зроблено, то Юнайтед Стейт Стіл може бути покараний гривною.

РЕЧНИК ПЕНТАҐОНУ КАТЕҐОРИЧНО ЗАПЕРЕЧИВ поголоски між групами пацифістів у Вашинґтоні про те, що американські війська з великої бази в Окінаві були вислані до Камбоджі. Речник повідомив, що дійсно частину вояків було наладовано на кораблі, але тільки для звичайних маневрів, а деяку кількість вислано на Філіпіни.

СОВЄТСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АЛЕКСЄЙ КОСИҐІН ПЕРЕБУВ одну годину і 40 хвилин на розмові з британським міністром торгу Пітером Вокером. Це був перший прояв „відлиги" у британсько - совєтських відносинах від жовтня 1971 року, коли-то британський уряд видалив був 165 совєтських „дипломатів" під закидом їх шпигунської роботи. Примирливий зворот Москви супроти Британії з'ясовують бажанням Совєтів пожвавити торгівлю з Заходом та створити кращі передумовини для паневропейської конференції безпеки, яка потрібна Совєтам.

КОНҐРЕҐАЦІЯ ВІРИ У ВАТИКАНІ ВИЯВИЛА у своєму бюлетені, що Апостольська Столиця рада би повести з Комуністичним Китаєм „ідеологічний діялог" на тему спільности „думок Мао Тсе-тунґа" з християнізмом. Мовляв, Апостольська Столиця здає собі справу, що „маоїзм" ворожий супроти кожної релігії, проповідуючи атеїзм, але водночас маоїзм буцім-то визнає деякі „гуманні ідеї" та „християнські вартості". Перед приходом китайських комуністів до влади у 1949 році було в Китаї 3.500.000 католиків. У 1971 році дозволено в Пекіні на відкриття одної з замкнених католицьких святинь.

Обмірковують підготову індексів усіх річників „Свободи"



Під час відвідин у „Свободі". Сидять (зліва): ред. Богдан Кравців, д-р Василь Калинович, д-р Дмитро Штогрин, ред. Михайло Сосновський

Джерзі Сіті. — Перебуваючи при нагоді конференції Американської Асоціяції Слов'янських Студій, д-р Дмитро Штогрин, проф. Іллінойського університету, гол. Товариства Українських Бібліотекарів Америки і редактор Біографічного довідника відвідав 19 квітня в товаристві д-ра В. Калиновича, професора Домінікан Коледжу в нюйоркському стейті, редакцію „Свободи", щоб обговорити деякі видавничі справи. В розмові з редакторами „Свободи" були продискутовані питання, зв'язані з проєктом зладження повного індексу до всіх річників „Свободи", а також питання підготовлюваного Бібліографічного довідника Українців в Америці. Крім того обмірковано питання спільної конференції українських бібліотекарів та видавців і редакторів для застанови над проблемами, на які натрапляють українські видання. Така конференція відбулася б на початку наступного року.



ЗСА стосують репресії проти Північного В'єтнаму за порушування перемир'я

Вашинґтон. — З'єднані Стейти припинили очищування північно-в'єтнамських портів із мін та відкликали з Парижу Моріса Вілліямса, який переговорював із делеґатами Північного В'єтнаму про обіцяну Північному В'єтнамові економічну допомогу. Відкликано 18 кораблів, які були зайняті очищуванням в'єтнамських портів з мін. Правда, в міжчасі, від підписання договору про перемир'я 27 січня ц. р. всі чужинецькі кораблі, за вийнятком двох польських кораблів, випливли вже з найбільшого порту Північного В'єтнаму Гайфонґу, але американці мають всі можливості замінувати ті порти й ріки наново. Два американські літаконосці знаходяться на найближчих сусідських водах й інші кораблі можуть швидко наспіти туди. Північний В'єтнам проголосив, що перервання переговорів про економічну допомогу, це американський „саботаж", але державний секретар Вілліям Роджерс заявив, що відкликання всіх американських військ з В'єтнаму було подумане, як вступ до політичного замирення і що ЗСА не можуть допустити, щоб комуністична сторона довільно вибирала собі, яку частину договору про перемир'я вона має виконувати та яку може собі легковажити. Державний секретар В. Роджерс вперше виразно й різко оскаржив Північний В'єтнам за недотримання точки договору про перемир'я, де казалося, що всі чужинецькі війська мають відійти з Ляосу й Камбоджі.

В КИЄВІ ВІДБУВАЄТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКА ВИСТАВКА

Американський колекціонер-мільйонер А. Гаммер випозичив частину картин із своїх колекцій для переїздної виставки в СССР. Київська „Літературна Україна" не повідомила, коли розпочалася виставка і коли вона закінчиться, подаючи наступне: „Протягом кількох тижнів у залях Київського музею українського образотворчого мистецтва демонструється виставка з приватного зібрання американського колекціонера А. Гаммера. Після Києва виставка експонуватиметься в Мінську". Кияни мають нагоду побачити деякі унікальні полотна Рубенса, Ґоя, Коро, Модільяні, Руо, Деґа й ін., і навіть „начерки Пабльо Пікассо".

У ВЕЛИКОДНЮ НІЧ

О, ніґко блакитна, сутінки прозорі,
І шепіт беріз в тишині,
О, рідний мій краю, оспівані зорі,
Я мрію про вас в ґужині.
О, Боже, як хоґеться в батьківській хаті
Воскресний День Правди зустріть,
О, мрії сріблясті, як вітер крилаті,
Як боляґе в серці вас гріть!
Як боляґе думкою, тільки в уяві
Вслухатися в тишу ніґну...
Не ґути, як дзвони співають в синяві
„Христос Воскрес!"... І в глибину
У серце вривається щастя промінням:
Хатина... лямпадка в кутку...
Та матері образ — святе Провидіння
Заповнює вщерть порожнеґу дзвінку.
О, ніґко блакитна, сутінки прозорі,
І шепіт беріз в тишині,
О, рідний мій краю, оспівані зорі,
Я мрію про вас в ґужині...

Ольга ЛУБСЬКА

ЗСА наполягатимуть на замирення між Ізраїлем і арабами

Вашинґтон. — Державний секретар Вілліям Роджерс переслав до Конґресу звідомлення „Американська закордонна політика 1972" на 762-ох сторінках друку. Кажеться там, м. ін., що ЗСА вважають, що „хронічного конфлікту" на Близькому Сході не можна розв'язати накиненням згори великими державами будь-якого пляну ізраїльській та арабській сторонам. Зате ЗСА будуть наполягати, щоб ті дві ворожі сторони на Близькому Сході відновили переговори про „посереднє замирення" через відкриття Суезького каналу й відкликання ізраїльських військ на певну віддаль з східнього берега Суезького каналу на Синайському півострові. Америка — заявив у тому звідомленні державний секретар — не відкличе з Европи своїх кругло 300.000 вояків, поки не буде порозуміння з Совєтами про відкликання також їхніх військ. Америка буде дотримуватися „доктрини Ніксона" щодо невстрявання наземними військами до будь-якого конфлікту тихоокеанських і південно-азійських країн, але закінчення війни у В'єтнамі і згадана доктрина не перечать, що Америка надалі „буде сильною і активною" в азійських справах, щоб зберегти свої економічні інтереси та протидіяти загрозі нових тамошніх воєн.

Джон Мічелл знав про плян шпигувати лідерів Демократичної партії

Вашинґтон. — Колишній генеральний прокурор Джон Мічелл, близький приятель президента Ніксона, поінформував, що він знав про плян шпигування головної квартири Демократичної партії та окремих її лідерів, а також, що він був присутній на трьох засіданнях, на яких був обговорюваний такий плян. Згідно з його заявою, він такий плян відкинув і у його виконанні не був причетний. Ця заява Джона Мічелла, який досі взагалі заперечував будь-яке знайомство з цією шпигунською аферою, кидає на неї цілком нове світло, бо стало ясним, що в ній були замішані посередньо чи безпосередньо найвищі чинники республіканської Адміністрації, або про неї були поінформовані. 20 квітня Джон Мічелл почав складати свої свідчення перед лавою присяглих, а його оточення висловлює побоювання, що проти нього може бути оформлений обвинувальний акт. Іншою високопоставленою особою в цій афері є Джон Дін, правний дорадник президента Ніксона, який також буде свідчити перед лавою присяглих і який вже заповів, що він „все скаже", бо не хоче бути „козлом відпущення" для інших співвинних. Джон Дін приймав участь у нарадах, на яких обговорювалася справа шпигування демократів. На цих засіданнях, крім нього, був також тоді генеральний прокурор Джон Мічелл, Ґ. Ґордон Лідді, вже засуджений конспіратор, та Джек Стюарт Мекрудер.

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ ГАННИ КОЛЕСНИК

Репортаж В. Онуфрієнка

В січні цього року до Сіднею з Австрії прибула родина Колесників: диригент хору й директор Київської опери Володимир Андрійович Колесник з дружиною — солісткою цієї опери Ганною та ріднею: мамою й сестрою дружини та своїм сином Максимом і племінником Володимиром. Українці відразу ж заопікувалися новими еміґрантами з України, а високо цінячи знання й талант обоїх мистців, мріяли про те, щоб почути Ганну Колесник зі сцени. З преси й розмов та з виступу в телевізії знали, що вона — меццо-сопрано, десять років тому закінчила київську консерваторію й виступала в операх: „Запорожець за Дунаєм" С. Гулака-Артемовського (Одарка), в „Трубадурі" й „Аїді" Верді, в „Хованщині" Мусорґського, „Сільській честі" Маскані, „Тарасові Бульбі" Лисенка та інших.

Нарешті в суботу 14 квітня в найбільшій українській залі в Сіднеї — в залі Дому Української Молоді в передмісті Лідкомб — відбувся концерт Ганни Колесник. Заля ще ніколи не бачила стільки слухачів. Всі українці Сіднею хотіли бачити й чути талановиту землячку, що вирвалася на волю, шукаючи з чоловіком свободи для мистецької праці.

Важко писати в короткій статті про цей концерт. Сама співачка варта опису, в першу чергу. Це повна сили й здоров'я, незвичайно гарна з вигляду жінка, з чарівною усмішкою, з чорними блискучими очима, які, здається, додають світла в напівтемну залю. Це якась рідкісна усмішка: співачка усміхається всій залі, але здається, що вона усміхається до кожного слухача окремо, лише для нього. Ганна Колесник — не лише співачка. Вона — неперевершена артистка. Вона не співає пісню: вона дає шматочок життя, чи, може, краще сказати — грає ролю людини, яка промовляє до слухачів співом. В неї чудовий, сильний, шовковистий голос — меццо-сопрано, але її можливості дуже широкі; в окремих піснях вона — колоратурне сопрано з чистими й сильними верхами, в окремих — сильний і одночасно м'який альт. Поводиться на сцені вона, як королева в своєму царстві, з тим однак, що сила її влади — в красі й силі голосу та в особистому чарі, у всепереможній усмішці й, на зміну, — в урочисто-хвилюючій поважності.

Не диво, що від появи її на сцені й до останнього моменту концерту в залі панувала така тиша, якої, здається, ніколи не було. А заля була повна докраю — біля 800 слухачів.

Відкрив концерт гарним, теплим вступним словом голова Об'єднання Українських Громад Нового Південного Велсу Микола Свідерський, привітавши артистку та побажавши їй успіхів у мистецькому житті у вільному світі.

Акомпаньював своїй тітці молодий талановитий піяніст Володимир Ратушний, що прибув разом з рідними з Києва й навчається тепер в сіднейській консерваторії, відразу здобувши за успіхи державну стипендію.

Програма концерту складалася з двох частин: з, як-

(Закінчення на стор. 4-ій)

КҐБ НАМАГАЄТЬСЯ ПРИПИНИТИ ПОЯВУ „ХРОНІКИ ПОТОЧНИХ ПОДІЙ"

Москва. — За найновішими інформаціями з дисидентських кіл в СССР, совєтська таємна поліція КҐБ примусила до зізнань Ірину Якір, дочку Петра Якіра відомого дисидента, в тому, що вона приймала участь у редаґуванні „Хроніки поточних подій". Ірина Якір, однак, не виявила ніяких інших співробітників, приймаючи на себе всю відповідальність за появу цього неофіційного совєтського видання. Під сучасну пору в тюрмі перебуває понад 10 осіб, яких КҐБ підозріває у редаґуванні та видаванні „Хроніки поточних подій", але ні один з арештованих досі до нічого не признався. Як відомо, останнє число „Хроніки поточних подій" появилося з датою 15 жовтня 1972 року. Дисидентські кола інформують, що не зважаючи на всі зусилля з боку КҐБ починаючи з грудня 1971 року, поліції не пощастило розкрити цілої сітки осіб, включених у призбирування інформацій на просторах всього СССР. Згідно з їх інформаціями, роля Ірини Якір була „переферійного порядку". Чинники, відповідальні за появу „Хроніки", вирішили на час посилених репресій переходово припинити її появу. Видання знову буде поновлене, як тільки для цього будуть сприятливіші умови.

СССР не вимагатиме сплати освітнього податку

Вашинґтон. — Президент Ніксон поінформував жидівських лідерів в часі зустрічі з ними у Білому Домі, що згідно з його інформаціями, совєтський уряд рішив припинити ефективність закону про т. зв. освітній податок для еміґрантів з СССР. Ніяких докладніших даних, однак, у цій справі не подав ані Президент, ні совєтські чинники. Не відомо також, чи йдеться тут про тимчасове припинення практичного примінювання закону про освітній податок, чи про скасування цього закону. Враховуючи таку нез'ясовану ситуацію, опоненти законопроєкту про надання для СССР статусу упривілейованої держави у торговельних взаєминах з ЗСА вирішили продовжувати свій спротив до часу, поки совєтський уряд виразно не з'ясує свого становища у питанні еміґрації з СССР. Заяву в цій справі склав сенатор Г. Джексон, автор спеціяльного додатку до згаданого законопроєкту про упривілейований статус для СССР, який після зустрічі з президентом Ніксоном заапелював до інших сенаторів, щоб вони твердо стояли при своїх вимогах, бо справа далі не з'ясована. Таке саме становище зайняв Джордж Міні від імени зорганізованого робітництва, кажучи, що „Президент не має справжнього доказу на те, що Совєтський Союз скасував, чи плянує скасувати свій ганебний поголовний податок". Жидівські лідери у своїй заяві висловили тривогу з ситуації, підкреслюючи, що совєтський режим продовжує переслідування жидів, зокрема тих, які плянують еміґрувати з СССР.

Українські науковці очолили Секцію російських і східньо-европейських студій

Ен Арбор. — На 77-му річному З'їзді Мічіґенської Академії Наук, Мистецтв і Літератури, що відбувався 5, 6 і 7-го квітня ц.р. в Мічіґенському Університеті в м. Ен Арбор і який у великій мірі був присвячений відзначенню пам'яті Миколи Коперника в 500-ті роковини з дня його народження, на сесії Секції російських і східньо-европейських студій керівником цієї Секції обрано проф. д-ра Миколу Степаненка, а його заступником, що за встановленою традицією стає наступним керівником, — проф. д-ра Ігоря Каменецького (обидва працюють у Центральному Мічіґенському Уінверситеті). Мічіґенську Академію створили науковці цього високоіндустрійного стейту (центр американської автомобільної і хемічної індустрій) ще 1894 року. Тепер її юридичними членами є 43 університети і коледжі, а її керівниками є визначні діячі американського наукового світу і президенти та декани вищих шкіл. На щорічні наукові з'їзди збирається понад тисяча учасників, які читають свої наукові доповіді і беруть участь у симпозіюмах в 30 різних секціях, включаючи й такі секції: історії, економії, математики, права, політичних наук, соціології, мови і літератури, психології, медичних наук, фолкльору та російських і східно-европейських студій, в яких численно вже заанґажовані наші науковці в університетах і коледжах ЗСА і Канади. Щороку в цих секціях читають понад 300 доповідей, важливіші з яких появляються у квартальнику "Michigan Academician". Доповідачами можуть бути також науковці, що не є членами Мічіґенської Академії й живуть в

(Закінчення на стор. 4-ій)

Селяни в Україні відзначають 100-ліття народження Соломії Крушельницької

Київ. — За інформацією київської преси, у селі Біла на Тернопільщині „турботами громадськости і колгоспу "Червоний маяк" створено музей Соломії Крушельницької", який останнім часом поповнився новими експонатами. „Молодь України" з 4 квітня повідомляла, що до музею надійшли кілька невідомих досі фотознімків із світової слави співачки, в тому в її дитячому віці, коли малою переїхала з рідного села Білявиці, тепер Бучацького району, до Білої, в часі студій у Львові в Консерваторії, яку Соломія Крушельницька закінчила з відзначенням, світлина з неї в ролі Леонори в опері Доніцетті „Фаворитка" й ін. У музейній колекції з'явилися платівки з записом неповторного голосу солістки та деякі її особисті речі.

Дотепер у Києві, Львові чи ін. містах України ще не проведено окремих музично-вокальних вечорів для масового слухача, присвячених Соломії Крушельницькій в сторіччя народження великої оперової солістки і славетного виконавця українських народних пісень, також на міжнародній сцені.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Безсмертна ідея

Поруч із безліччю епізодичних подій та безліччю проминальних ідей — бували в історії людства події, які відкривали перед ним новий шлях, і виринали ідеї, які ніколи не втрачали своєї актуальности. Навчання Христа, хоч яке було коротке, відкрило перед людством новий світ істин, вірувань і ідей. Проповідування цієї нової Божої Правди коштувало Христові мученицької смерти. Він поконав її, доказавши, що Він — Богочоловік і що сильнішими за смерть на цій землі є безсмертні ідеї. Вже незадовго сповниться 2000 років, як прийшов на світ Христос і впедовзі сповниться 2000 років, як після його Різдва та Страсного Тижня прийшло Христове Воскресіння. За тих 2000 років закріпилася чудова символіка цього найбільш величного свята, яке стало великим надхненням, праджерелом цілющої віри й надії для всіх, які прагнуть відвалення каменя, що пригнічує їхню колишню волю.

Рік-річно святкується День Воскресіння, і ніколи це свято не перестає бути живим, новим, свіжим, животворним і актуальним. 50-річна неволя, в якій перебуває Україна, могла б не одного з її синів і дочок затруїти отрутою розпачу і зневіри. Якщо нема цього і якщо не перестає діяти віра у проминальність цього українського невольничого стану, то тільки тому, що Христос навчав вірити у чудо воскресіння. 50 років — це для сучасних великий шмат часу. Це два покоління, з яких одно народилося вже й виросло в умовинах окупаційної дійсности і не бачило вільної української державности та не знає, що таке державна воля, — інше народилося й виросло поза Україною і ніколи не бачило батьківщини своїх батьків. 50 років життя — це довгий шлях для тих, які не мають терпеливости у змаганні до мети. Але це дуже короткий час, коли пригадати вже не існування людства, а існування різних імперій, які сторіччями гнобили підкорені ними народи — і таки провалилися. І панування Романових в Україні тривало сторіччя, а прийшов 1917 рік, і прийшло для України воскресіння. Воно тривало недовго, але стало новітнім прецедентом, що його вже ніяка нова окупація не вимаже з пам'яті і політичної програми.

Поруч із зовнішньою фасадою ніби потуги совєтської імперії появилося на тій фасаді вже стільки щілин, що вони скріплюють нашу віру й наше найглибше переконання, що з-над могили, в якій перебуває воля України, відвалиться камінь.

Потрібна організація

На „Союзівці" 13-17 червня відбудеться перший крайовий з'їзд українських учителів середніх та початкових, публічних і приватних шкіл у ЗСА. Мета з'їзду — оформити загальнокрайову учительську організацію, яка об'єднувала б у своїх рядах учителів - українців, а також уможливила б використовувати на виховному відтинку той великий резервуар, що ним є у цій країні під сучасну пору чисельні українські педагогічні кадри.

Цей почин, що зродився в колах українських учителів околиць Ню Йорку та Нюарку, заслуговує на окреме відзначення і всебічну підтримку, бо йдеться тут про притягнення до зорганізованого українського життя чи не найбільшої числом групи українських професіоналістів, які з уваги на характер своєї професії відіграють на виховному полі вирішальну ролю. Ні для кого не є таємницею, що українська група в Америці переживає кризовий період організаційного та ідеологічно - програмового порядку. Тисячі української молоді, народженої у цій країні, намагаються знайти своє місце в українському житті, організаційні форми та зміст праці якого не завжди відповідають поглядам та ідеям молодого покоління. Між молоддю та старшим поколінням, яке виростало в цілком інших умовах і система цінностей якого інша, щораз більше поглиблюється прогалина, щораз важче знаходити спільну мову, не враховуючи таких чи інших заспокійливих декларацій.

Хто ж, як не вчитель, повинен виконувати ролю своєрідного посередника між поколіннями і спрямовувати молодечу енергію в русло, з якого черпатиме сили і наснагу вся наша спільнота? Хто ж, як не вчитель, зможе підготовити наших дітей та підростаючу молодь на добрих громадян і патріотів? Тому з такою увагою стежить українське громадянство за підготовою першого з'їзду українських вчителів в ЗСА, у переконанні, що на цьому з'їзді оформиться нова важлива українська сила, яка матиме багато дечого сказати в наших загальногромадських справах, про що була мова на ініціятивних зборах учителів в Нюарку 12 січня 1973 року.

Любов Коленська

НАПЕРЕДОДНІ ВЕЛИКОДНЯ

Дивлюсь у пройдені роки, від часу приїзду до Америки, і на працю нашої громади: муравлину й постійну. Здається, немає гігантських чинів, блискучої праці. Чи справді? Пригадаймо тільки день, коли споруджено у Вашингтоні, при спонтанному здвизі народу, пам'ятник Шевченкові, поставлено в Клівленді скульптуру Лесі Українки, створено такий науковий центр як Український Гарвард, а за тим постали наукові менші центри у Ратґерсі, Чикаґо, Філядельфії і впоряд із ними народжувалися українські студентські клюби.

Згадаймо високомистецької вартости театр Йосипа Гірняка (в якого ще й досі зберігаються традиції „Березолю"), „Новий Театр" з режисурою Володимира Лисняка, Театральну студію Лідії Крушельницької, Балетну школу Роми Прийми, „Театр у П'ятницю" під режисеруванням Володимира Шашаровського і різні аматорські театральні групи, що рекрутуються з молоді, ансамблі й капелі, танцювальні групи, хори „Кобзар", „Думка" та інші хорові групи, появилися фільмові продуценти, як: Святослав Новицький, Ярослав Кулинич. Створено Об'єднання Письменників „Слово", Асоціяцію Діячів Української Культури, Об'єднання Мистців Українців Америки, Український Музичний Інститут і різні професійні товариства.

Крім цього вибивались люди, що індивідуально боролись за своє мистецьке чи професійне самовизначення. І стіни малярських ґалерій завішувались мистецькими шедеврами. Вийшло багато вартісних книжок з белетристики і з наукової ділянки англомовна Е н циклопедія У к р аїнознавства, видана старанням і коштом УНСоюзу у в-ві Торонтського університету, Енциклопедія для молоді, що вийшла з ініціятиви покійної письменниці Людмили Коваленко у видавництві Сестрицтва при УПЦеркві, Англомовна Енциклопедія про Україну, появились наукові збірники, журнали, газети, що з трудністю пробивають собі дорогу в невідрадних еміґраційних умовинах. Живуть вони всі, щоб утривалити і затвердити українську окремішність.

І тоді жура дещо сходить з душі. Тим більше, коли пригадаємо собі, що сюди приїхали люди, які ледве, а то й зовсім не знали англійської мови, і все ж зуміли забезпечити собі не тільки фізичне існування, а й здобути добрі професійні становища, дивуючи багатством і різногранністю своїх талантів на кожному полі, завдяки вольовому потенціялові і вічному стремлінню до вдосконалення. І це, поруч різних недоліків, втримує баланс у духовому змагу української громади чи то в Ню Йорку, чи в далекому Міннеаполісі.

Залишається ще ключова, вічнотурботна проблема, безліч разів повторювана на сторінках преси і досі не розв'язана: як передати й утривалити серед молоді український світ, зважаючи, зокрема, на те, що її психіка зформована в інші роки і не на материку, а тим самим інша від психіки батьків. І як важко молодих переконати, що слово Україна повинно бути співзвучне із словом — рідний. Проблема скерування молоді на правильний ідеологічний шлях непокоїть, зрештою, не тільки нас, але цим турбуються і в Европі, навіть у Совєтському Союзі, де не сприймає молодь накидуваної їй комуністичної ідеології, хоча чваняться там, що молодь у них — пересмець ідей Маркса - Леніна... Не кожній людині дано талант виховника, і в нас, на еміґрації, одні твердше й більш запопадливо вміють обстоювати свої ідеї, інші не такі стійкі втрачають терпеливість і байдужіють до справи виховання молоді.

Тож необхідно, знайшовши спільну мову з молодим поколінням, розумно його шліфувати, без зайвих емоцій, без екстремного патріотизму — на зразок української, але й сучасної людини, що живе в Америці, защеплюючи риси характеру, що відповідають теперішній епосі. Та до цього мусять взятися всі, не лише поодинокі люди, не лише батьки, але й учителі, духовенство, організації мистецькі і суспільно - політичні.

Пригадаймо собі 1930-ті роки в Галичині. Від кого, як не від ОУН, ішло патріотичне виховання молоді, іноли навіть проти волі батьків, що побоювались переслідування польської влади і хотіли, щоб їхні діти здобули відповідні становища. І хто, як не педагоги кристалізували у молоді суто український світогляд. І хто, як не священики по містах і селах запалювали своїми проповідями молодих ідеєю всенаціонального духа, закладали читальні „Просвіти", переводили серед селян гутірки, організували театральні групи, хори і кооперативи, щоб втримати селян на здоровій фінансовій базі й виплекати в них любов до рідного. І внаслідок тієї спільної праці виросло молоде, відважне покоління людей свідомих своїх завдань.

У деякій мірі прогайнувалося минулі роки, коли іноді надуживалось перед молоддю псевдопатріотичними фразами, в яких немає правдивости і щирости і які не то не допомагали у вирощуванні молодих українських патріотів, а витворювали в їх душах недовір'я до старшого покоління. І проте, поодинокі молоді люди і групи у щораз більшому числі включаються у громадсько-політичну роботу, виступають до спільного змагу. Правда, вони ще дещо розгублені і нескоординовані, але поволі ввійдуть у належне русло. І тільки тоді буде можливо втримати нашу молодь в глибинах українського мислення і відчування, коли старші у вихованні її потраплять пов'язувати ідеї нашого традиційного минулого з ідеями, які витворило сучасне життя, не заперечуючи і не відкидаючи в дискусіях всіх тих змін і фактів, що їх витворила сучасна доба.

Треба читати й знати кращі зразки теперішньої американської і світової літератури, цікавитися модерним музичним і т е а т ральним світом (хоч може іноли він і чудернацький), слідкувати разом з молоддю за різними родами спорту. Тоді лише можна сподіватися, що наша молодь зрозуміє „Наталку Полтавку", наших композиторів і поетів, почавши від Шевченка, а кінчаючи на шестидесятниках, , що виступають в „Самвидаві".

Щоб здобути Українське Майбутнє — треба включити у виховання молоді всю тонкість і вміння педагога, підтримуваного всією громадою.

Д-р Роман Верес

200-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ЗСА І УКРАЇНЦІ

Недавно наша преса принесла вістку, що УККА покликав керівників комісії, яка має зорганізувати участь американських українців в святкуваннях 200-ліття американської незалежности. Це дуже відрадне явище, що цим разом наші керівні чинники взялися своєчасно до підготови участи українців у тому святкуванні.

Треба тільки застановитися над тим, в чому те відзначення українською американською спільнотою мало б проявитися так, щоб задокументувати, що наша спільнота в Америці існує.

Очевидно, що на перший плян виступлять фестивалі українських хорів, танкових груп, виставки українського народного мистецтва тощо. Бо ми дійсно маємо що показати нашим співжителям. Одначе, наша участь не може обмежитися на тому. Співами, танцями, кольористим народним мистецтвом можуть заімпонувати також менше розвинені етнічні групи, які в країні свого походження недавно вийшли з кам'яної доби.

Ми, як народ із старою і високою культурою, мусимо познайомити при тій нагоді американців, що ми собою являємо і який наш вклад в американську культуру, науку та економіку.

Важливу ролю відіграє довідник „Українці в Америці", який є вже в підготові, а до року 1976 повинен вийти його поважний додаток, якщо не друге доповнене видання.

Такий довідник — це свого роду інвентар наших сил в Америці, який докаже, що наша спільнота не є під теперішню пору тільки спільнотою фармерів та чорноробів, а є глибокозрізничкованою спільнота з перекроєм не гіршим, як загальний американський.

Треба нам науково опрацьованої історії нашого поселення в ЗСА, доповненої біографічним словарем українських піонерів. Наукове розроблення історії наших перших поселенців, починаючи від тих напівмітичних поташників з Покуття, яких привіз капітан Джон Смит, біографії таких людей, як Судзіловський - Рассел, як учасник Громадянської війни ген. Турчин і інші подібні. Треба нам біографічного словаря українців, які згинули, стали інвалідами чи дістали високі відзначення в американських війнах. Треба інвентаря нашої культури, тобто довідника, який реєстрував би наші школи, бібліотеки, збірки україніки в американських бібліотеках та архівах, українських періодиків, видавництв, книгарень, українських музеїв та ґалерій образів. Не треба згадувати про те, що ми повинні до того часу мати центральну ґалерію образів та різьби, а попри те зведений каталог творів наших мистців, розкинених по американських музеях, ґалеріях образів та в приватному посіданні.

Щоб показати нашу економічну силу, потрібно довідника наших фінансових, торговельних та промислових підприємств. Потрібно довідника наших організацій всякого роду, а вкінці показу нашого інтелекту з одного боку — бібліографії наукових праць з усіх ділянок знання і всіма мовами американських українців, а з другого — реєстру патентів, здобутих американськими українцями.

Як доповнення всіх тих англомовних публікацій ми мусимо розбудувати Український Б і б л і ографічний Центр з поважною збіркою бібліографій україніки, зведеним каталогом україніки, рідкісної україніки, українських періодиків і архівних матеріялів в Америці та всіми потрібними інформаціями, що стосуються до української спільноти в Америці.

Такий довідник з платним цілоденним професійним та канцелярійним персоналом дасть з одного боку допомогу в праці авторам та редакторам довідників згаданих вище, а з другого — всім дослідникам української проблематики.

Коли ми це все виконаємо, тоді зможемо показати нашим співгромадянам, що ми собою являємо, і домагатися для себе відповідних прав.

Хто цим має займатися і як ті всі проєкти фінансувати? Цими проєктами повинні зайнятися наші поодинокі професійні та інші установи, а фінансувати наше громадянство. Громада, яка може видавати величезні кошти на проєкти льокального значення, може фінансувати і ці такі важливі проєкти.

Зрештою, не є виключеним, що подібно, як в Канаді під час святкування її століття, в ЗСА також можуть знайтися на такі речі федеральні фонди, лише треба вміти їх дістати.

Леонід Полтава

ТЕАТРАЛІЗОВАНЕ БЕЗЛАДДЯ

Все більше зацікавлення не лише серед акторів старшого покоління, а й середнього та нечисленного покищо молодшого викликають повідомлення про запляноване ОМУС'ом випуск — „Книгу Діячів Українського Театру". Це зацікавлення проявляється у формі багатьох надісланих до редакції спогадів, статтей, витинок з рецензій, у формі великого листування, а також фінансових пожертв на видання. Зацікавлення першим у ЗСА українським театральним Фестивалем під час минулого з'їзду Об'єднання Мистців Української Сцени, з участю театрів і з Канади, було таке велике, що Правління ОМУС'у розпочало заходи для влаштування другого театрального Фестивалю, цього року, який якщо й не відбудеться, то тільки з фінансових причин. Без перебільшення можна сказати, що доки поза межами України активно існуватиме театр, доти тут існуватиме й українська людина, без огляду на місце народження чи громадянство. Український театр це не лише мистецтво, це також українська мова, пісня, музика, танок та українські ідеї.

Не має справжніх фінансових труднощів театр в Україні. Хоча там існують режимні вимоги „збору каси", однак актори так чи інакше дістають чималу платню, а коли театр береться показувати якусь чергову політично-большевицьку агітку, то режим видає ще й „дотації". Але в театральному житті як в Україні, де насаджують все більше російськомовних театрів (навіть для дітей), так і у всьому СССР, немає ні пляновости, ні послідовности, ані справжньої ідейности. Всіх зобов'язує одинєдиний, наказаний згори Міністерством культури СССР принцип: у першу чергу показувати п'єси „з сучасного життя і праці совєтського народу", а потім можна час від часу і щось із клясики чи з народницького репертуару. Урядово підтримуються й культивуються виїзди із Росії до інших „республік", так зв. ґастролі, бо, пишуть „Известия" з 11-го квітня, „вони сприяють витворенню, розвитку нашої спільної культури" — російськомовної із так зв. соціялістичним змістом. Московські та інші театри з Росії найчастіше ґастролюють в Україні, Білорусі, в Криму — де приємніше провести літо. За тими ж „Известиями" виходить, що вони часто обманюють глядачів, подаючи на рекламах прізвища відомих в СССР московських театральних і кіноакторів, „а насправді не дбаючи, щоб вони дійсно взяли участь у виставах". Крім того, російські театри виїздять у зменшеному складі, діляться на групи тощо — аби лише провести приємно літо й „зірвати копійку", а при тому ще й російщити „інородців".

Щоліта в Москві влаштовують Театральний Фестиваль Народів СССР. Тоді привозять до Москви з 20 театрів, які виступають у спеку в залях не охолоджуваних і не провітрюваних (охолодження є тільки в 4 найбільших московських театральних залях). Оглядаючись на партійних цензорів, усі театри з різних республік привозять дуже часто ті самі п'єси про Леніна і т. п., а влітку 1972 р., коли виступали латиші, естонці, таджики, українці, грузини, башкирці, білоруси — знову ж за свідченням „Известий", — „вони немов змовилися і всі привезли в Москву добру комедію Н. Островського „На всякого мудреца довольно простоты".

Таким чином, до вимаганої постійно партією „комуністичної лінії" долучилася тепер ще одна — неофіційно вимагане поклоніння перед російською культурою і мовою, що виявляється в перебільшеній увазі до російських п'єс. Чи москвичам, які напам'ять знають свого Островського, було дійсно цікаво дивитися, як його старалися заграти грузини, українці або татари?.. Більшість театрів - гостей, звезених тоді до Москви, показували, наприклад, комедію Рязанова „Сослуживцы", але при чім же тут „Театральний Фестиваль Народів СССР"? Не даремно на багатьох виставах „інородців", які показували комуністичні агітки або російські п'єси, приїхавши для цього до Москви десь із Кавказу чи Азії, було дуже мало глядачів, про що коротко згадують „Известия": „Справжні аншлаґи були далеко не всюди".

Нівеляція талантів — акторів і драматургів, накидання репертуару антикультурним компартійним Репертуарним Центром, намагання імперського режиму використати театр як один із засобів, щоб прискорити російщення інших народів, розперізаність московських театрів, які піднесено до панівної категорії навіть тоді, коли вони нічого не варті (за винятком Большого або Таґанки) — все це сприяє не лише безладдю в театральному житті в СССР, отже і в Україні, а й втечі від театру багатьох драматургів та авторів, нестачі глядача на агітках, нестачі молодих кадрів, спотворенню рідного слова, що лунає зі сцени в театрах різних „республік"...

Констатація такого вбогого стану театрів по другий бік світу не допомагає справі наладнання активного, плянового театрального українського життя поза Україною, зокрема на Західній півкулі. Наша громада виявляє велику увагу і касово дає значну підтримку існуючим театральним ансамблям і колективам, але самого касового збору ніколи не вистачить на мандрівку театрів, як і на показ великих вистав з багатьма учасниками. Доки поза Україною не створено великого Фонду Української Культури, спонзорами деяких вистав, у тому числі й опер, були і є Братські Союзи, і дуже побажано, щоб вони це й далі культивували. Але ні Лідія Крушельницька, ні Рома Прийма - Богачевська, ні Лев Рейнарович, ні Володимир Шашаровський, ні Борис Дніпровий у

(Закінчення на стор. 4-й)

Анатоль Галан

„ЙОГО ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕНСТВО"

(4)

Поїздка за кордон дала Ґеникові величезне задоволення. Як несхоже все з тим, що бачив він вдома. Ніде тебе не „приписують", не питають документів, ставляться довірливо й уважно, як до рівного, стараються прислужитись.

Повноважним представником московської патріярхії був митрополит Миколай в асисті єпископа Мелетія, свого голосистого протодиякона, і ще одного цивільного службовця, з офіційною функцією завідувача господарством, але спостережливий Ґеник доглянув, що цей службовець має інше завдання, бож недаремно вони з митрополитом розмовляли в чотири ока, пильнуючи, щоб не нагодився хтось сторонній. „Політрук! — здогадувався Ґеник. — Нянька! Та й як би пустили самого митрополита без догляду? Ще наговорить якихось антипартійних дурниць"...

Поза секретарськими й перекладацькими обов'язками, Ґеник був вільний і мав право відлучатись на прогулянки. Ось славний Париж... Скільки тут церков, скільки пам'ятників релігійної культури! І ніхто їх не нищить, навпаки, підтримують, реставрують, зберігають. А що робиться в Москві... З тих „сорока сороків" церковних споруд лишилися жалюгідні рештки. А в Києві, де зруйнували найцінніші стародавні храми. А в містечках і селах церков майже зовсім нема. Їх або розвалили, або пристосували під клюби, або використовують, як зерносховища. І в той же час Ґеників зверхник, митрополит російської православної церкви, запевняє своїх чужоземних колеґ, що в совєтській державі нема жадного переслідування релігії, церкви відкриті, люди їх вільно відвідують, розуміється, якщо хочуть. Не заборонене й релігійне виховання...

Ґеникові боляче і... смішно. Ну, в академії справа інша. Там усі слухачі навіть в обов'язковому порядку мали відвідувати Богослужби, а спробували б це зробити учні київської десятилітки, то десятилітку всю розігнали б.

Духовна місія повернулася з відрядження в кінці жовтня. По приїзді в Москву Ґеник, навантажений закордонними подарунками, наче на крилах помчав до Оксани.

— Оксаночко! Нарешті ми будемо разом. Ось поїдем до мосї мами, до сестри, до брата, справимо весілля з моєю й твоєю родиною, а перед тим тут повінчаємось. Не пізніше, як за тиждень, їдемо. Чуєш?

Однак, на третій день після повернення до гуртожитку академії на ім'я Ґеника прийшов лист. Чудний лист без поштового штемпеля, з надрукованою на машинці адресою. Ґеник прочитав:

„Завтра, о 10-ій годині ранку, просимо вас прибути до канцелярії Відділу культів при Міністерстві внутрішніх справ. Керівник канцелярії Агренєв".

Ґеник пішов без особливого неспокою, бо що ж поганого може зробити йому той відділ? Очевидно, треба дати якийсь звіт за свою поїздку...

У коридорі Відділу культів юрмилося багато людей. З одягу Ґеник зауважив кількох єпископів, були й священики, і миряни, бо це своєрідний „штаб", де полагоджується справи духовного порядку... Ґеникові знов стало прикро. Оці поважні мужі, як хлопчики, чекають на виклик до начальства...

Молодого академіка прийняли дуже ввічливо, запитали про здоров'я, про закордонні враження, а тоді попередили:

— За півгодини прийде й буде з вами говорити товариш Куроєдов.

Куроєдов? Розуміється, Ґеник не тільки чув, а й не раз бачив товариша Куроєдова, цього „цивільного патріярха", без волі якого справжній патріярх не може ступити й кроку. Що ж він скаже?

— Задоволені поїздкою, товаришу Яскульський? — спитав Куроєдов. — Може, хотіли б поїхати ще в іншу країну?

— Поїду. Тільки мені треба поладнати деякі свої справи.

— А саме?

— Я маю одружитись...

— Гм... Оцього якраз я вам і не радив би...

— Чому?!

— Товаришу Яскульський, я буду з вами відвертим. Ви закінчили духовну академію з найвищими оцінками, себто першим. Ви бездоганно володієте французькою, англійською і німецькою мовами. А це — цілий скарб. Отже, ми намітили вас кандидатом на єпископа, а в дальшому на митрополита.

— Мене? На єпископа? В двадцять п'ять років?

— Ну, це не зразу. Спочатку перейдете певний стаж як співробітник духовної місії. Але вам доведеться прийняти монаше і священиче звання.

— Не прийму!

— От уже й „не прийму"! А для чого ми на вас гроші витрачали?

— Я поверну ці гроші, працюючи. А одружитись ви мені не заборонитe.

— Ви помиляєтесь... Власне, забороню не я, а православні канони. Мабуть, ви ж знаєте, що монахам офіційно одружуватись не можна. Стійте, не гарячіться. Канони забороняють монахам релігійне чи навіть загсівське оформлення шлюбу. А без оформлення живіть собі на здоров'я, з ким хочете, ніхто вас контролювати не буде.

„Як дивно збігаються погляди державної безпеки з поглядами Відділу культів!" — подумав Ґеник.

— А діти?

— Дітей запишуть на ім'я матері.

Ґеникові хотілося запустити в Куроєдова отою тяжкою мармуровою підставкою для чорнила, але він стримався й тихо сказав:

— Ні, товаришу Куроєдов, моя наречена з цим не погодиться, а я також. Обманювати себе, людей і... Бога — це вже занадто.

Куроєдов по-батьківському поклав руку на плече Ґеникові.

— Мій молодий товаришу, ви не можете не розуміти обов'язку перед державою. Адже комунізм над усе! Ми мусіли знищити десятки мільйонів людей в ім'я торжества нашої ідеї. І чи стане ідея рахуватися з особистим бажанням Яскульського чи хоч би й Куроєдова? Я не хочу вам загрожувати, це не моя функція, але... в випадку вашої категоричної відмови вам не бачити ні Москви, ні Києва. Ви опинитесь дуже далеко, і там же будуть ваша мати, брат, сестра, їхні діти і... ваша наречена, тільки в різних місцях. Вибирайте!

Ґеник вийшов з Відділу культів зовсім розторощений. Перша його думка була: піти на міст через Москву-ріку й кинутись із тієї висоти, та не в воду, а на прибережне каміння. Бож для чого жити? Особисте щастя заборонене, до майбутньої перспективи не лежить душа, оскільки доведеться ґвалтувати себе, як, очевидно, й тому митрополитові Миколаєві. Воля релігії? Воля людської совісти? Ось вона, та воля!

Увесь день блукав Ґеник по місті, а надвечір трохи заспокоївся. Ну, втече він від життя, і кому після того стане легше? Знайдуть на його місце когось іншого. Першим піде, навіть побіжить на спокусливу примару безхарактерний, чи вже надто довірливий Ходоров, знайдуться й сотні явних безбожників, які будуть проповідувати Боже слово з цинічною насмішкою в душі. Крім того, бідність родини Ґеника... Вона вся дивилась на нього, як на майбутню підпору. Адже він тепер „учений богослов", мабуть, займатиме високе становище...

(Далі буде)

ПОЛЬЩА САБОТУЄ у В'єтнамі дії тамошньої 4-членної Міжнародної Контрольної Комісії, до якої належать Канада, Індонезія, Польща і Мадярщина. Польський делегат тільки тоді погоджується на інспекцію будь-котрого порушення перемир'я, коли дістане згоду на це від в'єтнамських комуністів. Американський Уряд, розгніваний такою поведінкою Польщі, повідомив Варшаву, що не бажає собі заповідженої візити польського міністра культури Яна Карчмарека ані польського віце - прем'єра Яна Мітренги. Поляки виправдують себе тим, що Вашингтон знав згори, що вони мусять солідаризуватися з комуністами.

У НОВОМУ УРЯДІ В КАМБОДЖІ ВІЗЬМУТЬ участь також лідери тамошньої політичної опозиції. Проте існують малі вигляди, щоб той зреорганізований уряд міг добитися перемир'я, бо комуністи змагають до повної воєнної перемоги.

З НАШИХ БУДНІВ

НЕ ЧАС НА ГЕРОЇВ!

На політичному перелазі в клюбі „Лиса Микити" в Ню Йорку було тихо, наче в понеділок у церкві, — вибачаюсь за порівняння. Пан бартендер, узброївшись в окуляри, уважно студіював товариську хроніку на 3-ій сторінці „Свободи", — хто, значить, ще залишився в живих, а хто переставився, а єдиний, присутній в клюбі гість — якась перелітна птиця з далекої Міннесоти, — попивав скача „на скалах" і виразно нудився.

— Вибачте, пане товаришу, що вам переб'ю, — звернувся чемно до бартендера, — але мені цікаво знати, чи сюди не заглядають час від часу такі панове, як Коля П. або пан директор К.? Це мої добрі друзі з давніх-давніх часів, ще зо Львова. Славні були колись випивайли, чарки за рукав не виливали.

— Так, це правда, що не виливали, — похитав головою пан бартендер, — та ніколи у Великім Пості!

— Що значить — у Великім Пості?

— То значить, що були традиційники і шанували добрі обичаї: як у перший день Великого Посту сказали собі слово, що не торкнуться чарки горілки аж до святої паски, то так і трималися в цій постанові, поки в церкві не заспівали „Христос Воскрес"! Так, це були хлопці з характером!

— А що ж тепер з ними сталося? Загубили характер? — зацікавився гість з Міннесоти.

— Не загубили, тільки ситуація змінилася, прошу пана. В пана Колі вже два рази серденько навалювало, а пан директор мають проблему з нирочками... Отже, прошу пана, гостра дієта, таблетки, застрики, а на чарку навіть не можна подивитися. Ані понюхати! То який сенс робити великопісну резолюцію, коли тебе сама природа заставляє не грішити, соколитися?..

— Он як стоять справи, — сказав гість з далеких вестів. — Значить — доборолась Україна до самого краю... А такі були колись герої, такі козаки! Ще в таборі на Карсфельді, пригадую, жадна гопкомпанія без них не обходилась. А тепер, кажете, застрики, таблетки, антибіотики...

— Прошу пана, — промовив із повагою в голосі бартендер, — не час тепер на героїв! Хочете знати, де всі герої опиняються?.. На третій сторінці „Свободи", в рубриці „Жалобна хроніка"... Це я вам так, приватно, говорю. А професійно — дозвольте запитати вас: ще одного скача „на скалах"?

Ікер

Західня Німеччина відмовилася заплатити Югославії воєнне відшкодування

Београд. — Канцлер Німецької Федеративної Республіки (Західньої Німеччини) Віллі Брандт перевів чотири дні на відвідинах і Югославії. Коли югославський прем'єр Джемаль Бійодіч заторкнув у нараді з В Брандтом претенсію Югославії до Західньої Німеччини за заплачення відшкодування за шкоди, заподіяні німцями в останній світовій війні на суму 770 мільйонів дол., то Віллі Брандт рішуче відкинув ту вимогу. „Час шантажування Німеччини давно вже минув" — заявив він. Він добавив, що коли Югославія має надію дістати від Німеччини „більйони" титулом воєнного відшкодування, то хай про це говорить з його, Брандта, наступником бо він ніколи на таке не погодиться. Мовляв Німеччина заплатила вже досить за гріхи гітлерівського режиму, втративши багато території, визнавши східній кордон на Одрі-Ніссі та визнавши Східню Німеччину. Канцлер Брандт — коментує західня преса — тому так рішуче відкинув югославську вимогу щодо воєнного відшкодування, що прийняття тієї вимоги створило б прецедент для СССР, Польщі, Чехо-Словаччини й інших країн, пошкодованих німцями в останній світовій війні, також домагатися відшкодування .Західня Німеччина дала вже Югославії позичок на суму коло 300 мільйонів дол. Відкинення Брандтом вимоги щодо відшкодування не пошкодило його нарадам з югославськими державними мужами, особливо, з президентом Тітом. У прощальній промові він підкреслив факт, що в Західній Німеччині працює пів мільйона югославських громадян та що півтори мільйона німців відвідують щорічно Югославію як туристи.

БАНГЛАДЕШ ПОГОДИВСЯ на звільнення з полону Індії великої більшости пакістанських військовиків, але хоче судити, як воєнних злочинців, 195 осіб з отих 90.000 полонених. Пакістан загрозив, що в такому випадку він судитиме за державну зраду 50 бенгальців, які живуть у Пакістані. Заступник державного секретаря Кеннет Раш і асистент державного секретаря Джозеф Сіско перевели в столиці Бангладешу Дакка 40-хвилинну розмову з прем'єром шеїхом Муджібуром Рахманом.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Земляками з Калущини, що дня 2-го квітня 1973 р. в Рочестері, Н. Й., відійшла у Вічність по довгій і важкій недузі моя Найдорожча і Невіджалувана СЕСТРА

бл. п.

ЮЛІЯНА з ДІДОШАКІВ БЕЛЕЙ

вдова по радникові суду в Сяноці на Лемківщині ІВАНОВІ БЕЛЕЄВІ, діяльна членкиня Союзу Українок.

Безмежним горем прибиті:

МАРІЯ з ДІДОШАКІВ — сестра
з мужем д-ром ІВАНОМ ЖОВНІРОВИЧ

Замість квітів на могилу
св. п. ЮЛІЯНИ БЕЛЕЙ
складають 25.00 долярів
на Дослідно-Науковий Інститут у Гарварді
Д-р Іларій і Анна ДОМБЧЕВСЬКІ

●

Родині наші глибокі співчуття.

Ділимося з Родиною, Приятелями і Знайомими сумною і болючою вісткою, що 18-го квітня 1973 р. о год. 9:30 вечора, по довгій і тяжкій недузі, відійшов у Вічність на 49-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, ТАТО, СИН і БРАТ

бл. п.

ОЛЕГ ГАРМАТІЙ

б. поручник 1-ої УД УНА

ПАНАХИДА відправиться в суботу, 21-го квітня 1973 р. о год. 8:30 веч. в похоронному заведенні Walsh & La Bella при 87-11 87-ма вулиця, Woodhaven, N. Y. **ВОСКРЕСНИЙ ПАРАСТАС** буде відправлений в неділю, 22-го квітня ц. р. о год. 8-ій вечора в тому ж самому заведенні.

ПОХОРОН відбудеться в понеділок, 23-го квітня 1973 р. о год. 9-ій рано в церкві Покрова Божої Матері при 97 Авеню і 87-ій вул. у Озон Парку, Н. Й.

Горем прибиті:

дружина — ІРИНА
діти — ОКСАНА, ІГОР, МИРОСЛАВА, БОРИС, ГАЛИНА і АНДРІЙ
батько — МИКОЛА
сестри: БОГДАННА ТОПОЛЬНИЦЬКА з родиною
ОЛЯ МИХАЙЛІВ з родиною
Близька і дальша Родина в Україні й Америці

Управа та Члени
АНСАМБЛЮ БАНДУРИСТІВ ХОРУ „ДУМКА"
в Ню Йорку, Н. Й.

повідомляють Українське Громадянство про передчасну смерть

сл. п. Інж. ОЛЕГА ГАРМАТІЯ

Батька Мирослави, Бориса та Галі — трьох членів нашого Ансамблю.

●

Дорогим нашим Друзям-Дітям, Дружині Покійного та всій Родині висловлюємо наше глибоке співчуття.

ОПІКУНИ АНСАМБЛЮ при ХОРІ „ДУМКА" в Ню Йорку

В глибокому смутку повідомляємо, що на 64-му році життя відійшов у Вічність

Д-р Інж.

РОМАН ШЕХОВИЧ

народжений в Топільницях, на Самбірщині,

дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка, лісник й гідролог, керівник монументальних державних водних й лісових споруд на Цейлоні, Пакістані, а останньо в Індонезії, де в розгарі праці навістила Його скоропостижна смерть.

Тіло Покійного перевезене з Пакістану, від суботи 21-го квітня 1973 р. буде зложене в похоронному заведенні Музики і Сина в Чикаґо, при 2557 Чикаґо Аве.

ПОХОРОНИ відбудуться в понеділок, 23-го квітня 1973 р. від 11-ої години рано починаючи, в названому похоронному заведенні, де відбудеться ПАРАСТАС, а після того в катедрі св. Миколая буде відправлена СЛУЖБА БОЖА, після чого тіло Покійного буде перевезене й похоронене на цвинтарі св. Миколаївської катедри.

Опечалені болем:

САБІНА — дружина
АНДРЕАС — син
МАРІЯ АВАКІЯН — донька з чоловіком АРМЕНОМ

Ділимося сумною вісткою з України, що 17-го квітня 1973 року, відійшла з того світу

ЕВГЕНІЯ з ЦЕГЕЛЬСЬКИХ КОРДУБА

уроджена 11-го грудня 1879 року в Кам'янці Струмиловій, коло Львова, дружина Покійного проф. д-ра МИРОНА КОРДУБИ.

В глибокому смутку:

дочки: КЛЯВДІЯ ДЕКЕНС з родиною
СТЕФАНІЯ ОЛЬШАНСЬКА з Родиною
Близька і дальша Родина тут і в Україні

В невимовному жалі та смутку повідомляємо Рідню, Приятелів, Парохіян та Знайомих, що з Волі Всевишнього дня 17-го квітня 1973 р. помер на 82-му році життя, наш Найдорожчий БАТЬКО і ДІДУСЬ

о. СОВІТНИК

ДМИТРО ФЕДАСЮК

народжений 1-го вересня 1891, ординований 1923 р., був. хорунжий УСС, парох Грабівчика, Лопушан, Висиповець, Попівців-Немиць в Україні, та Травнштайн, Шонґав, Оберфірстен-Сельбрук, Райтенлайху в Німеччині та Ельмайра Гайтс, Сиракюзи, Бостон, Перт Амбой — ЗСА.

Тіло Покійного спочиває в похоронному заведенні Gagliardi, 433 State & Washington St., Perth Amboy, N.J.

Відвідувати можна о год. 2-4, 7-10 в суботу, 21-го квітня, 10-2 по пол. у Великодню неділю.

В Світлий Понеділок Тіло буде перевезено до Української Католицької Церкви Успення Пр. Д. Марії, 684 Alta Vista Pl., Perth Amboy, N.J., о год. 4-ій по пол.

О год. 8-ій веч. в Церкві відбудуться СВЯЩЕНИЧІ ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ, СЛУЖБА БОЖА і ПОХОРОН у вівторок, 24-го квітня 1973 р. о год. 11-ій рано, з Церкви на місцевий цвинтар.

Поділяються цією сумною вісткою:

донька — ОЛЬГА НИЕРІ з чоловіком АНТОНОМ
син — БОГДАН з дружиною РОМОЮ, дітьми УЛЯНОЮ та МАРКОМ
донька — ЛЮБА КЛАЧКО з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ, дітьми: МАРТОЮ і ДАРІЄЮ
внуки — МИРОН ПРИЦАЙ з дружиною і сином
внучка — ТАНЯ МЕСАР з мужем ТОМОМ
та близька і дальша Родина в Америці й Україні

●

Замість квітів, просимо складати пожертви на Служби Божі або добровільні цілі.

З сумом повідомляємо Знайомих і Приятелів, що в суботу, 14-го квітня 1973 р. на атак серця, упокоївся в Бозі в Презбитеріян шпиталі в Ірвінґтоні, Н. Дж.

бл. п.

СТЕФАН БОЙКІВ

проживши 74 роки.

ПОХОРОН відбувся в середу, 18-го квітня 1973 р. з Української Католицької Церкви св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., на цвинтар Голивуд в Юньйон, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПРИЯТЕЛІ

Замість квітів на могилу
бл. п. ОЛЬГИ ФЕДЬКІВСЬКОЇ
зложили 100.00 дол.
на Українську Католицьку Церкву св. о. Миколая в Бруклині, Н. Й.:

Р. Волчук, Р. Герасимович, Б. і В. Гнатківські, Т. Купчинська, Л. і Б. Курилки, А. і Я. Терлецькі, Р. Ференцевич, Х. і Ю. Ференцевич, І. та З. Шепарович.

ПЕРШИЙ КОНЦЕРТ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

що так можна сказати, поважної чи клясичної музики й виключно українських пісень — народних та творів українських композиторів або народних в їхніх обробках.

У першій частині урочисто прозвучали „Піста Сеньйор" Страделли, італійською мовою, латинською мовою співачка виконала „Омбра маі фу" Верді та „Аве Марія" Баха-Гуно. Українською мовою проспівала з чуттям і високої кляси артистичною грою пісню Азучени з „Трубадура" Верді. Ці пісні, однак, розраховані на небагатьох вибагливих слухачів, любителів чужої клясичної музики й пісні.

Заполонила по-справжньому слухачів Ганна Колесник українською пісенею. Треба віддати їй належне, і в цьому переконаються українські слухачі в інших країнах, де вона пляную виступити з концертами: Ганна Колесник уміє блискавично перевтілюватися, звертати, як Перебендя, з суму до радости, від сліз до безжурного сміху. Це вже виявилося в перший частині, де вона з незвичайною силою чуття й умінням передати материнське горе проспівала арію Насті з „Тараса Бульби" М. Лисенка. Кінчаючи колисковою пісенею, вона, здавалося, стояла з немовлям у руках, приспівуючи йому до сну. В „Пісні матері" Г. Майбороди — інша мати — героїня-страдниця, що поборює гіркоту розлуки.

В другій частині концерту пісні змінювалися з сумних на веселі. І треба бачити, не лише слухати, Ганну Колесник. Це були переважно знайомі пісні, але справа не в тому, знаєш пісню, чи ні, коли чуєш її зі сцени. Справа в її інтерпретації, яку не передає як слід ні радіо, ні магнетофонна стрічка. Ось вона — повна смутку, і залю заливає цей смуток — вона співає відому нам „Повій, вітре" (слова С. Руданського, обр. К. Данькевича). У пісні не лише смуток за дівчиною, в ній — смуток за Україною. Смуток щирий, непідроблений, смуток, що веде до сліз. І сама артистка, яка так недавно залишила батьківщину, втирає сльози. З нею разом — слухачі. Але ось цілковита зміна настрою, цілком інша картина. Перед нами не людина, що плаче за милою в Україні, — перед нами напівобурена, напівображена дівчина, яка докоряє милому: чому він не прийшов тоді, коли його чекала, а прийшов тоді, як сонечко ізійшло... Очі дівчини горять гнівом і докором, на лиці — вираз гніву, але того дівочого, що забувається й зникає при першій зустрічі з милим. А наступна пісня: „Не питай" (чого в мене заплакані очі). Перед нами — інша людина: туга злиється в словах і на обличчі така печаль, яка лише справді буває в житті нещасливо закоханої дівчини.

Треба почути в виконанні співачки „Минають дні" — слова Шевченка й муз. М. Лисенка. Кожне слово доходить до слухача, як удар і глибоке повчання. Зокрема сильний кінець, який неначе б'є по кожному з зал: „Страшно впасти у кайдани, умирать в неволі, а ще гірше — спати-спати і спати на волі"... В „Думі про Нечая" Д. Січинського так передано страх, переляк за долю Нечая, що здавалося, треба кидатися й ратувати його, бо за ним вся Україна буде плакати.

Незвичайна сила перевтілення Ганни Колесник! В кожній пісні вона — інша людина. Кожна пісня — інша картина!

Укінці концерту різні організації піднесли їй барвисті, багаті букети квітів. Вона ж на відклик всім коротко: „Від усього серця дякую вам, дорогі брати й сестри, за те, що ви так тепло прийняли нас у цій країні"...

Українські наукоці очолили Секцію

(Закінчення зі стор. 1-ої)

інших стейтах та країнах. На минулорічному З'їзді доповіді читали проф. д-р Любомир Коваль (Мічігенський Університет, Флінт) про відомого українського економіста М. Туган-Барановського і проф. д-р М. Степаненко про життя і творчість знищеного большевиками російського прозаїка і поета Сергія Кличкова. Цього року доповідь читав лише проф. д-р Микола Степаненко. На жаль, участь українських науковців була незначною.

Наступний З'їзд Мічігенської Академії відбудеться у 80-ліття з дня її заснування, 21, 22 і 23-го березня 1974 р. у Стейтовому Університеті Мічігену в м. Іст Ленсінг. Керівники секції російських і східньо-европейських студій уже тепер плянують включити до програми своєї сесії українознавчі наукові доповіді. З цією метою вони просять українських науковців у ЗСА і Канаді зголошувати свої доповіді вже тепер, а також зголошувати свої доповіді до інших секцій. Адреси: The Michigan Academy of Science, Arts and Letters, Tuomy House, 2117 Washtenaw Ave., Ann Arbor, Mich. 48104, U.S.A., Att. Dr. Thomas G. Overmire, Executive Director; Dr. Mykola Stepanenko, Chairman, Russian and East European Studies, The Michigan Academy, Central Michigan University, Mount Pleasant, Mich. 48859, U.S.A.

ТЕАТРАЛІЗОВАНЕ БЕЗЛАДДЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ЗСА й Канаді самі себе спонзорувати не можуть — їхнім великим і активним творчим колективам повинна надходити економічна допомога, а з яких і як організованих джерел — над цим треба подумати спільно.

Радіючи вісткою, що, можливо, в ЗСА відбудеться ще цього року Другий Український Театральний Фестиваль, хочемо звернути увагу читачів на справу українського театру за кордоном взагалі та на його пекучу проблему зокрема — проблему фінансової підтримки. Скільки треба показати вистав (а скільки коштують візиди винайнятими автобусами!), коли одна театральна маска в Театрі Лідії Крушельницької коштувала 60 дол., а один костюм Графині Монморансі в „Анні Ярославні" коштував солісті Галині Андреадіс 600 доларів?

Увагу Українському Театрові поза Україною!

СПОРТ

Відбиванковий турнір СУАСТ-Північ

Чоловіки Українського Відбиванкового Клюбу і Жінки СК СУМА „Крила" — обидві дружини з Чикаго — першунами турніру

Чикаго, Ілл. — Тут у суботу 31-го березня ц. р., відбувся відбиванковий турнір чоловічих і жіночих дружин з Чикаго, Детройту і Міннеаполісу в руханкових залах Гумбольдт парку, за першість СУАСТ - Північ, делегатури УСЦАК. Господарем турніру були УАСТ „Леви" і Український Відбиванковий Клюб, Чикаго. У турнірі взяли участь вісім дружин, п'ять чоловічих і три жіночі: До чоловічих дружин належали: Український Відбиванковий Клюб, ОДУМ і „Крила" — три дружини з Чикаго, СУМА-Детройт із осередку ім. гетьмана Пилипа Орлика і УСК Міннеаполіс. У жіночих змаганнях брали участь лише три місцеві дружини, а саме СК СУМА „Крила" і дві дружини УАСТ „Леви".

На турнір не приїхали відбиванкові дружини із УСТ „Черник" з Детройту і УАСК „Львів" з Клівленду з неоправданих причин.

Турніром проводив Роман Б. Припхан, заступник голови СУАСТ „Північ", а йому допомагали Юрій Сасвич із Українського Відбиванкового Клюбу — Чикаго, д-р Марія А. Панчишин у фінансових справах і Іван Печенюк та Василь Юркевич займались прохарчуванням учасників турніру. Відбиванковий турнір відкрив Роман Б. Припхан о год. 10.55 та подав порядок змагань: жіночі — кожна дружина з кожною, два або три сети, а чоловіки лише два сети. Юрій Сасвич подав тільки технічну справу відбиванкового турніру. Карло Малий привітав учасників турніру від управи УАСТ „Леви" та заклинав усіх до спортового духу під час змагань і бажав усім успіху. Перебіг чоловічих змагань:

1. ОДУМ Чикаго — СУМА Детройт 0:2 (8:15, 11:15); 2. „Крила" Чикаго — УСК Міннеаполіс 1:1 (10:15, 15:9); 3. УВК Чикаго — ОДУМ Чикаго 2:0 (15:12, 15:1); 4. СУМА Детройт — УСК Міннеаполіс 2:0 (15:9, 15:7); 5. УВК — „Крила", обидві з Чикаго 2:0 (15:1, 15:3); 6. ОДУМ Чикаго — УСК Міннеаполіс 1:1 (9:15, 15:13); 7. СУМА Детройт — СК „Крила" Чикаго 2:0 (16:14, 15:7); 8. УВКлюб Чикаго — УСК Міннеаполіс 2:0 (15:3, 16:6); 9. ОДУМ — „Крила" 2: 0 (15:12, 15:13); 10. УВ Клюб Чикаго — СУМА Детройт 21 (15:1, 14:16 і 15:7).

Це були кульмінаційні змагання турніру, в яких вирівняна молода сумівська дружина із Детройту хотіла здетронізувати сильну чоловічу дружину УВКлюбу з Чикаго, кількарічних першунів СУАСТ „Північ". У цих змаганнях суддював Олег Гановський. Ці змагання притягнули чимало молодих і старших глядачів.

У жіночих змаганнях дружина СК СУМА „Крила" перемогла дві дружини УАСТ „Леви" — першу дружину 2:1, а другу 2:0, а перша дружина УАСТ „Леви" перемогла свою другу дружину 2:0.

Відбиванковий турнір закінчився в Гумбольдт Парку о год. 5.40 вечора, а о год. 6.45 відбулося вручення чаш і грамот у культурно - освітньому осередку української католицької парафії свв. Володимира і Ольги Романом В. Припханом. Жіноча дружина СК СУМА „Крила", першун СУАСТ „Північ", одержала в нагороду маленьку чашу і грамоту, а дві дружини УАСТ „Леви" лише дві грамоти управи СУАСТ - Північ.

Чоловіча дружина УВКлюбу Чикаго одержала велику перехідну чашу Української Кооперативи „Самопоміч", Чикаго і грамоту, а друге місце сумівська дружина із Детройту з осередку ім. четьмана Пилипа Орлика, і перше місце дружина ОДУМ - Чикаго одержали грамоти від управи СУАСТ-Північ, делегатури УСЦАК. Після вручення нагород відбулася вечеря у ресторані п-ва Івана й Софії Горайських при Чикаго Евню, заофундована господарями відбиванкового турніру УАСТ „Леви".

Точкування чоловічих дружин:

1. Український Відбиванковий Клюб — 8:1 точок, 2. СУМА Детройт — 7:2 т.; 3. ОДУМ Чикаго — 3:5 т.; 4. Український Спортовий Клюб Міннеаполіс — 2:6 т.; 5. СК СУМА „Крила" Чикаго — 1:7 точок.

Жіночі дружини:
1. СК СУМА „Крила" — 4:1 т.; 2. УАСТ „Леви" І — 3:2 т.; 3. УАСТ „Леви" II — 0:4.

Склад чоловічої дружини Українського Відбиванкового Клюбу Чикаго: Марко Мурський, Віктор Ботвин, Богдан Борук, Роман Мицик, Олег Олексюк, Данило Григорчук, Юрій Сасвич і Антін Колтонюк.

Склад жіночої дружини СК СУМА „Крила": Ліда Сасвич, Славка Дика, Христя Косарчин, Христя Троцюк, Марія Сандин, Марія Рамсович, Іванка Караван і Анна Ля Джоя.

Петро Головатий
референт преси СУАСТ-Північ

ЧЕРНИК — ЧАРДЖЕРС 10:2

Гаківкова дружина Черника в Детройті розгромила з двоциферним -вислідом противника і цим закінчила свій зимовий сезон. За час сезону розіграли 44 змагань, з того 32 виграли, 8 програли і 4 внічию, здобуваючи третє місце, а в плей-офі дійшли до півфіналу. Опікуном і тренером був М. Заревич.

З нагоди успішного закінчення сезону відбувся в суботу 31 березня бенкет, під час якого вручено змагунам трофеї і висвітлено фільм із одних змагань. Бенкетом провадив Л. Шашло, а пані зорганізували смачну перекуску.

Шахова ланка начислює 35 активних членів, які змагаються за першенство Клюбу, а перші три групи беруть участь у першостях метрополії Детройту.

В. Гринькі́в

Українська Рідна Школа в Ню Гейвені відбула Загальні Збори

Ню Гейвен (М.Я.). — Загальні Збори Української Рідної Школи ім. Митрополита Андрея Шептицького відбулися у неділю 18 березня ц.р. Головою зборів був д-р Михайло Снігурович, секретарем інж. Євген Лукомський. По звітах голови і поодиноких членів Управи та після дискусії уділено абсолюторію уступаючій Управі та вибрано нову: Петро Слюсаренко — голова, Роман Романюк — скарбник, Володимир Карнаух — імпрезовий референт, Валентин Катречко — бібліотекар, Василь Полудневич — господар, Степан Фіголь і інж. Євген Лукомський — члени Управи. Контрольна комісія: проф. Іван Голембйовський, Іван Заковоротний і Григорій Гіна. Наука в школі відбувається кожнодення за виїмком суботи й неділі в пополудневих і вечірніх годинах, у власному шкільному будинку. Під цю пору навчається у ній 46 учнів. Директорка школи — це Любов Данилович, яка теж вчить у шості нижчих клясах, середні (7 і 8-ма) навчає Ірина Лаврович, на найвищі (9, 10 і 11-ті) — д-р Михайло Снігурович.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Совєтські письменники атакують Євтушенка за зраду й егоїзм

Москва. — Відомого із його колишніх нібито ліберальних виступів і востаннє із своїх заяв на підтримку совєтського режимного естаблішменту совєтського поета Євгенія Євтушенка заатакували востаннє у поширюваних у Москві відкритих листах три совєтські письменники, його ж донедавні приятелі — за зраду літературних колег, поставлення під загрозу можливостей публікування їхніх творів та забезпечування себе самого з допомогою публічного цькування інших письменників. Виступили проти Євтушенка письменники Василій Аксьонов, Григорій Поженян й Овідій Горчаков, автори совєтської містифікаційної повісти-пародії на пригоди героя американських шпигунсько-кримінальних романів Джеймса Бонда, що її вони написали під назвою „Джен Грін недоторкана": Кар'єра агента О14 Сі-Ай-Ей" і що її Євтушенко скритикував дуже гостро у своїй рецензії в одній із совєтських газет. Скритиковані Євтушенком письменники обвинувачують його у своїх відкритих листах в тому, що він використовує офіційне становище секретаря Союзу Письменників СССР для атак на своїх колег за професією, щоб унеможливити їм публікування їхніх творів а то й довести до „організаційних заходів" у відношенні до них, тобто до їх репресування. Причиною атаки на Євтушенка мала б бути новеля Аксьонова, надрукована ще 1971 року в ленінградському журналі „Аврора". З початком 1960-их років, в час „лібералізму" Євтушенко, критиковані тепер ним письменники Аксьонов і Поженян були його близькими друзями. У ЗСА і в інших країнах Заходу Євтушенко відомий із своїх демагогічних протиамериканських виступів.

ЗАБОРОНИЛИ ВЕСНЯНЕ ПОЛЮВАННЯ

На всій території України заборонене цього року весняне полювання на будьякого звіря чи птаха. Така ж заборона проголошена в Білорусі, Казахстані, Грузії, Узбекистані та в деяких областях Російської СФСР. „Известия" з 7 квітня писали, що в прибалтійських „республіках" дозволено полювати, з дуже великими обмеженнями, тільки до 9-го травня. Полювання „на диких качок, гусей та іншу водоплавну й болотяну дичину суворо заборонене на всій території Совєтського Союзу. Це викликане важкими умовинами зимування та необхідністю створити кращі можливості для гніздування й розмноження дичини".